

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Episcopul Maramurășului

Congresul național-bisericesc electoral a ales prin votul său dela 1 Noembrie ca prim episcop al eparhiei Maramurășului, reînviat la credința strămoșească, pe P. S. Sa Dr. Vasile Stan, arhiepiscopul vicar al arhiepiscopiei noastre. Dumnezeu a condus lucrurile așa fel ca să se facă cea mai potrivită alegere din câte erau posibile în acest timp.

În Maramurăș trăesc azi cei mai obișnuiți frați ai noștri, cari au avut să suporte în veacurile din urmă pe rând toate despoierile, atât de bunurile spirituale, cât și de cele materiale. Ei au lipsă de un părinte cu suflet blând și iubitor, care să-i primească și să-i asculte cu înțelegere și îngăduință. Și pentru misiunea aceasta P. S. Dr. Vasile Stan este omul cel mai nimerit.

În Maramurăș nu se poate face din slujba episcopescă pretext de mărire și prilej de ceremonii desfășurate în fața tuturor. Episcopul este nedistanțat de nașcăpita sa turmă duhovnicească, prietenul unei țărâni sărăcite, el însuși lipsit de toate elementele unei bogății materiale, dar bogat în iubire pentru toți. Acolo episcopul va avea să reactualizeze figura apostolului, cercetându-și necurmat comunitățile fără nici o merinde sau podoabă la sine, provăzând doar cu trainice sandale și cu un bun toiaș de drumeț.

Și cui nu i-a făcut P. S. Dr. Vasile Stan această impresie atât de reconfortantă pentru sufletele noastre obosite și plictisite de sterpele chimvale răsunătoare ale atâtor formalități cari fac imposibilă comunicarea directă și caldă dela suflet la suflet.

P. S. Dr. Vasile Stan se duce blând și smerit, drept și înțelegător, ca un urmaș autentic al Mielului care pentru noi suferă dureri, să strângă în sfârșit iarăși la un sân de părinte pe năpăstuiții maramurășeni, deveniți, de când au fost despoiați de Biserica lor, copii ai nimănui, iobagi ai preoților uniți sau ai evreilor exploatați. Se duce în acel «ultim colț de ev mediu din Europa», cum l-a caracterizat I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, să alunge stihilele întunecate și umbra morții, să desfacă din cătușile sclăviei și ale amorțirii energiile celor mai buni români, făcând să reînvie vechea strălucire a cuibului de voievozi descălători, de mânăstiri cu faimă și strădanie cărturărească, a focarului de viață și putere pentru tot românismul.

P. S. Dr. Vasile Stan, eruditul și seriosul bărbat de școală, și-a câștigat ca profesor și director al Școlii noastre de dascăli, dragostea tuturor sutelor de învățători cari i-au fost elevi, iar ca arhiepiscop vicar inima întregii preoții din arhiepiscopie pe care totdeauna o asculta cu răbdare și o ajuta să treacă peste momentele mai

grele. De aceea plecarea P. S. Sale e însoțită de regretele sincere ale tuturor. Numai conștiința că toată comorara de însușiri sufletești pe care o duce dela noi e necesar să fie împărțită unor frați mai obișnuiți și numai convingerea că prin renunțarea noastră va rezulta cel mai mare bine pentru Maramurășul care trebuie ajutat să se refacă, ne compensează cu puțină mângâiere durerea despărțirii.

Dumnezeu să dăruiască primului episcop al Maramurășului, ce revine în matca legii strămoșești, mulți ani și bogate roade duhovnicești, ca să facă din păstoria P. S. Sale o epocă glorioasă, demnă de-a se înoda cu trecutul dinainte de înegurarea de-acum două veacuri.

Intru mulți ani, Prea Sfințite Părinte!

Note biografice. — P. S. Episcop Vasile Stan, ieșit din părinți țărâni, a văzut lumina zilei la 30 Ianuarie 1875, în satul Sohodol de pe valea Arieșului.

Carte a învățat mai întâi în școala primară ortodoxă din satul de naștere, apoi la „gimnaziile“ (astăzi licee) din Brad și Beiuș. În 1893 a intrat în secția teologică a seminarului „Andrei“ dela Sibiu; terminând studiile teologice în 1896, a urmat la școala noastră din Brașov, unde în 1897 a luat bacalaureatul. Scurt timp a funcționat ca învățător la școala primară din Sohodol. În Septembrie 1898, când Arhiepiscopia din Sibiu i-a acordat un stipendiu (de 1000 cor.), s'a înscris la facultatea filosofică a universității din Budapesta. Aici face studii de filosofie și filologie modernă, până la 1 Iunie 1902. La aceeași universitate este promovat doctor în filosofie în ziua de 23 Mai 1908. Din toamna anului 1902 a ocupat catedra de prof., întâi la Școala Asociațiunii „Astra“, și apoi la seminarul arhidiecezan „Andrian“ din Sibiu.

Un lung șir de ani a muncit ca devotat și sânguinos profesor, pe urmă ca prim director la Școala Normală „Andrei Șaguna“ din Sibiu, din 1919—1927, după despărțirea ei de institutul teologic.

În 25 Octombrie 1925 a fost hirotesit din partea I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae întru protosinel, ear în 4 Aprilie întru arhimandrit. Prin hotărârea sa din 13 Iunie 1928 Sf. Sinod a hotărât decernarea gradului de Arhiepiscop arhimandritului vicar Dr. Vasile Stan, ear Sf. Mitropolie a Ardealului l-a numit Arhiepiscop vicar, — al treilea, după Nic. Popea și Dr. Il. Pușcariu — al acestei mitropolii; în 14 Octombrie din acelaș an, în ziua Cuvioasei Paraschiva, a fost hirotonit în biserica catedrală din Sibiu întru Arhiepiscop.

De atunci și până astăzi vrednicul „Arhiepiscop de Rășinari“, de origine din „Țara Moșilor“, s'a dovedit ca unul dintre cei mai prețioși și valoroși colaboratori ai I. P. Sfințitului arhiepiscop și mitropolit Nicolae al Ardealului, contribuind, cu abnegație și cu răvna neînfrântă, la întărirea și progresul sfintei biserici ortodoxe și a

instituțiilor ei, spre lauda și preamărirea în toată vremea a numelui Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Pe terenul publicității, P. S. Sa episcopul Vasile Stan a dat la iveală câteva lucrări de seamă, dintre care amintim: „Predica în biserică, importanța și necesitatea ei“ (apărută în Anuarul institutului pedagogic și teologic din Sibiu în 1903/4); „cărți didactice, în 1907 și 1909; „Centenarul lui Șaguna și opinia publică românească“, Anuarul 1910; numeroase articole pedagogice și culturale, predici și conferințe, publicate în ziarul nostru, în revista pedagogică *Vatra Școlară*, la care a colaborat asiduu cât a fost condusă de vestitul pedagog Dr. Petru Șpan și pe care a condus-o după moartea aceluia până la începutul războiului.

A mai tradus opera „Secretul Succesului“ și a redactat „Biblioteca școlărilor“, care s'a bucurat de un desăvârșit succes. Într'un singur an s'au vândut 75.000 exemplare.

Cum a decurs alegerea

În sala de ședințe a Adunării deputaților s'a făcut, Marți dim., alegerea primului episcop al eparhiei nou înființate la Maramurăș.

La ora 10 s'a făcut în catedrala Patriarhiei un serviciu divin la care au luat parte mai mulți înalți prelați și deputați eparhiali, membri ai congresului național-bisericesc.

După terminarea slujbei religioase, cei prezenți au venit în incinta camerei.

P. S. Sa Nicolae Colan, ministrul cultelor, a citit mesajul regal, despre deschiderea Colegiului electoral.

I. P. S. Patriarh a rostit apoi următoarea cuvântare:

«Cu aprobarea M. Sale Regelui am convocat pe astăzi acest Colegiu electoral pentru a alege episcop titular la locul vacant dela Sighetul Maramureșului. Episcopul acesta este acum, după o întrerupere de veacuri a vieții sale, reînființată cu aprobarea tuturor factorilor hotărâtori: Biserica, Parlament și Rege.

Înainte cu multe veacuri a fost în acele părți o vie mișcare de viață și a Bisericii ortodoxe naționale. Egumenii vestitei mânăstiri stavropighii dela Pericitorie a voevozilor și a boerilor descălători, erau episcopi cu jurisdicție peste întinse finuturi de români.

Și tocmai pentru aceasta inamicii românilor și ai așezămintelor lor fundamentale s'au îndreptat împotriva lor cu toată furia și toată forța mijloacelor de stat, încât au stins și ultima licărire de viață bisericească ortodoxă.

Peste 200 de ani a dăinuit întunericul. Și mă simt înălțat sufletește, că mie, personal, mi-a fost oferit providența mulțumirea istorică, ca prin anchetele mele făcute dela Sibiu în era ungurească, prin propaganda mea făcută între baionetele jandarmilor maghiari, să pot asigura înființarea primelor două parohii ortodoxe, la Săcel și Dragomirești. Iar după război parohiile ortodoxe s'au sporit mai ușor, încât s'au putut crea condițiile pentru reînvierea vechei episcopii din țara descălătorilor Dragoși Bogdan.

La acest loc aveți astăzi de alege episcop.

Ajute-vă Dumnezeu, ca rezultatul obținut să fie spre întărirea românismului și ortodoxismului din acel finut, unde atâția români au fost înstrăinați de vitregia vremurilor dela tulpina neamului.

Deschid colegiul electoral».

Urmând să se procedeze la operația votării, I. P. S. Patriarh a trecut președinția I. P. S. mitropolit Visarion al Bucovinei, deoarece episcopia Maramurășului este sufragana mitropoliei dela Cernăuți.

La ora 11 jum. s'a suspendat ședința pentru 5 minute, după care a început votarea.

Au votat mai întâi înalții prelați, membri ai Sf. Sinod și apoi deputații eparhiali delegați în congresul național-bisericesc.

Rezultatul votului: Inscriși 186. Votanți 147. Majoritatea absolută 74. Au intrunit: Arhiepiscop Vasile Stan 58; Arhim. Iuliu Scriban 41; Arhim. Eugen Laiu 35.

Neintrunind nici un candidat numărul reglementar de voturi, s'a declarat balotaj.

Pr. Scriban a anunțat că-și retrage candidatura.

Procedându-se la al doilea scrutin s'a obținut următorul rezultat:

Inscriși 186. Votanți 136. Majoritatea absolută 69. Despuierea scrutinului, a dat următorul rezultat: Arhiepiscop Vasile Stan de Rășinari 69 — ales. Arhim. Iuliu Scriban 53. Arhim. Eugen Laiu 10.

I. P. S. mitropolit Visarion a declarat ales pe P. S. Arhiepiscop Vasile Stan de Rășinari.

Arhiepiscopul Vasile Stan de Rășinari a rostit apoi următoarea cuvântare:

Inalți Preasfințite Păr. Președinte,
Inalți Preasfințiți Părinți,
P. S. Frați întru Hristos,
Venerabil Colegiu electoral!

Primesc cu vădită emoție vestea, că prin votul Domniilor Voastre am fost destinat să încep șirul ierarhilor în cea mai tânără episcopie ortodoxă, în episcopia Maramureșului.

Gândul meu în această clipă solemnă și nespul de serioasă pentru mine, se îndreaptă înainte de toate cu smerită închinăciune către Tatăl nostru din ceruri, care prin sfântul Său Duh V'a dat inspirația să faceți din mine, un modest slujitor al altarului și al neamului, propovăduitor al evangheliei Fiului Său acolo, unde biserica Lui ortodoxă, odinioară vie și înfloritoare, a fost răstignită fără îndurare și aproape desființată de vitregia vremurilor și de răutatea omenească.

În rândul al doilea se pleacă cu omagială recunoștință înaintea înțelepciunii Prealuminatului nostru Rege Carol al II-lea, înaintea patriotismului încălzit de puterea credinței strămoșești a Maiestății Sale și a sfetnicilor Săi, ierarhi și mireni, cari într'un ceas de fericită inspirație și de vedere în viitor au chemat din umbra morții la nouă viață episcopii voivodale din Maramureș, spre a fi de strajă sufletului românesc la hotarele de miază-noapte ale Țării.

În cele din urmă mă întorc către Domniile Voastre, Venerabili membri ai Colegiului electoral, cu adânci și călduroase mulțumiri pentru cinstea de care mă învredniciți și pentru încrederea ce-mi anticipați cu atâta prevenire și bunăvoință.

Mă voi sili și voi ruga în fiecare zi pe Dumnezeu, să-mi ajute ca să lucrez în ogorul bisericii Sale și al neamului nostru așa, ca nimeni să nu regrete votul ce mi a dat.

Venerabil Colegiu electoral! Este datină, ca la o înălțare într-o demnitate mai de seamă, cel ales să-și desfășoare programa de muncă. Eu nu am nevoie să urmez acestui obicei, pentru că programa de activitate a episcopului este dată în învățăturile și poruncile Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, în orânduielele sf. Apostoli și sf. părinți, precum și în canoanele sinoadelor, a căror împlinire duce la mântuire.

Ceeace voi căuta însă cu toată ardoarea sufletului meu, în activitatea pastorală câtă îmi va fi îngăduită de bunul Dumnezeu, va fi, să fac, ca să pătrundă în împlinirea acestor porunci și orânduiele cât mai multă sfințenie, ca toți, păstor și păstoriți, să ne putem mântui sufletele, încredințându-le lui Hristos.

Pe lângă sfințenia vieții însă mai adaug ceva. În conștiința mea trăiește cu deplină limpezime convingerea, că un episcop român la granița Țării nu poate fi numai un povăzător către Hristos, ci trebuie să fie și un scut moral, care să prindă și să facă neputincioase toate săgețile otrăvite, ce dușmanii noștri le țântesc de peste hotare spre sufletul românesc.

Dragostea de neam și de legea românească, ce am supt-o deodată cu laptele mamei în satul de pe Valea Arieșului ce mi-a dat ființa și dăruirea caracterului moșesc, moștenire din moși-strămoși, îmi vor biciui necontenit elanul, ca să port cu cinste și crucea lui Hristos, și steagul avântului românesc.

Voi fi întotdeauna cu credință, cu respectuoasă supunere și neclintit devotament către Prealuminatul și dreptcredinciosul nostru Rege Carol al II, fericitul ctitor al episcopiei maramureșene.

Voi fi cu ascultare și cuviință către Sf. Sinod și către mitropolitul meu și cu cinste nețărnănică către cărmătorii statului și către toate corporațiunile bisericilor și patriotice.

Iubiților mei fii sufletești din Maramureș, cari mă copleșesc în clipa de față cu dragostea lor, le răspund cu aceeași caldă dragoste; le trimit fierbinte rugăminte să-mi păstreze neștirbită această prețioasă simțire ca o cheazăie fără sminteală a unei rodnice împreună lucrări și le adresez cuvintele sf. ap. Pavel din epistola către Romani: când vin la voi, voi veni cu belșugul binecuvântării evangheliei lui Hristos.

Domnul și Mântuitorul nostru să mă întarească și să-mi ajute, ca așteptările ce le-ați legat de alegerea mea ca cel dintâi episcop după unirea cu patria mamă, al Maramureșului ortodox, să le pot împlini cu prisosință! Amin.

Sosirea noului episcop al Maramureșului la Sibiu

P. Sf. Dr. Vasile Stan, nou alesul episcop al Maramureșului, s'a întors la Sibiu, dela congresul național-bisericesc, Joi în 3 Noembrie ora 8'21 dim. La gară au ieșit în întâmpinarea înaltului ierarh consilierii arhiepiscopiești și mitropolitani, profesorii și studenții Academiei teologice și profesorii și profesoarele școlilor normale de băieți și de fete împreună cu elevii și elevele. P. Sa a fost agrăit de P. C. consilier Dr. Andrei Gălea cu un cald cuvânt de felicitare, remarcând nobilele însușiri ale celui care pe drept a fost ales acum episcop al Maramureșului. A răspuns P. S. Dr. Vasile Stan vădit emoționat arătând cât de greu îi va cădea să se despartă de Sibiu în care a studiat și a muncit toți anii de până acum și rugând pe Dumnezeu să-i ajute să contribuie cât mai mult la mântuirea și întărirea sufletescă a noilor săi fii duhovnicești.

Corul Academiei teologice a primit pe P. Sf. cu cântarea: «Pe Stăpânul și arhierul nostru...»

P. S. Sa Dr. Vasile Stan a luat parte apoi la o scurtă rugăciune în paraclisul mitropolitan.

Congresul presei din provincie

S'a ținut la Sibiu, în 30 și 31 Oct. 1938, — sub patronajul: I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae al Ardealului, Excelenței Sale Eugen Titeanu ministru, subsecretar de stat, și Excelenței Sale General Dănilă Papp, rezident regal al Ținutului Mureș, — al 7-lea congres general al presei din provincie.

Sosind în Sibiu, congresiștii au plecat în corpore la Cimitirul Eroilor și la cimitirul orașului, depunând coroane și jerbe de flori pe mormintele eroilor din marele război și ale luptătorilor naționaliști din Ardeal.

După aceea, cu toții, au asistat la sfânta slujbă în catedrala mitropoliei din Sibiu.

La ora 12, în sala festivă a prefecturii, s'a deschis congresul sub președinția dlui subsecretar de stat Eugen Titeanu, precum și în prezența reprezentanților autorităților civile și militare din Sibiu, a organizațiilor regionale de presă și a delegațiilor sindicatelor de presă din capitală și provincie.

Primul cuvânt l-a avut P. C. S. consilierul arhiepiscopesc, Păr. Tr. Scorobef, ca reprezentant al I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae aflător la București. P. C. Sa a spus următoarele:

Fiind chemat urgent la Sf. Sinod, I. P. S. Nicolae al Ardealului regretă neșpus de mult că n'a putut fi azi în mijlocul D-Voastră și m'a autorizat să fiu interpretul acestui regret și totodată să salut On. congres al presei din provincie, întrunit în Sibiu.

Sunt sigur că regretăm cu toții această coincidență de obligațiuni a I. P. S. Nicolae, când se tratează de o problemă atât de importantă cum este: **mișiunea presei în zilele noastre.** I. P. S. Nicolae are vechi și trainice legături cu presa națională. Insuși este un gazetar de forță, făcând parte din pleiada acelora cari consideră gazetăria un înalt apostolat național (Aplause). I. P. S. Nicolae a înființat acum trei decenii: **Revista Teologică**, cea dintâi revistă bisericască de Teologie și viața religioasă. În timpul războiului mondial, când presa națională amuțise, a înființat cu riscuri mari: **Gazeta Poporului** dela Sibiu, care a susținut sufletul Ardealului și l-a pregătit pentru «ceasul izbăvirii», care se apropia.

Iar după ce a ajuns la cărma bisericii ardelenice, a înființat **Lumina Sateilor**, răspândită în toate colțurile României întregite și cunoscută și dincolo de ocean. Tot I. P. S. Sa a reorganizat **Telegraful Român**, înființat de nemuritorul Șaguna, iar acest săptămânal bisericesc a ajuns azi cea mai de seamă publicație bisericască, sub conducerea iscusită a teologului erudit, Dr. Dumitru Stăniloae, rectorul Academiei noastre teologice.

Iată, On. Congres, cum apreciază I. P. S. Nicolae presa creștină-națională și ce reprezintă Sibiu sub raportul presei superioare.

Acest congres al presei constituie un eveniment pentru Sibiu nostru, care e în posesiunea unei glorioase tradițiuni gazetărești.

Presa națională a străbătut prin unele faze critice, care nu s'au resimțit numai în presă, ci în multe domenii de viață. Aceste faze critice sunt reale și pretind o explicație, care nu e lesne de făcut.

Cred că pot da o explicație plauzibilă, când afirm că generația de azi e o generație între două epoci, una a trecutului în lichidare și alta a viitorului, care se plămădește. Generația noastră a fost călăuzită de un sublim ideal național, care cu ajutorul Proniei cerești s'a realizat.

Simțim nevoia unui nou ideal, care nu se poate improviza ci se va naște prin strădanile întregii colectivități etnice, străbătute de conștiința răspunderii pentru slujirea Neamului și a Patriei și

în supunere față de Dumnezeu, în grija Căruia e soarta noastră ca indivizi și neam.

Nevoia de ideal care să ne facă a trăi pentru Țară și pentru Neam iar nu pentru procopsire și interese personale.

Presei îi cerem să facă minuni mai ales în zile de tranziție, cum sunt acestea de azi.

Așteptăm dela presă ca să întrefie o atmosferă înaltă de spiritualitate și de idealism, ca toți fiii neamului să-și îndeplinească menirea dată de Dumnezeu, și virtuțile creștinești și naționale să nu sufere stânjenire.

Presa este educatoarea masselor. Ea nu se adresează în primul rând celor mai culți, ci publicului mare. Cetitorul obișnuit e ispitit a crede că Dumnezeu trebuie că-l iubește pe el mai mult, pentru că a creat mulți oameni asemenea lui. Și ce așteaptă acest cetitor obișnuit? El așteaptă în primul rând știri, cari îl privesc direct și ele să fie comentate în mod obiectiv.

Așteptăm dela presă să ne stea întru ajutor să cunoaștem ce e bine și ce e nobil și să reacționăm împotriva răului și a neadevărului.

Așteptăm dela presă să ne ajute a privi lucrurile și faptele în perspectiva adevărului și a le judeca prin filiera principiilor veșnice ale Evangheliei, ale împărăției lui Dumnezeu și ale supremelor interese vitale ale neamului.

Noi așteptăm dela presă să apere comoara bunurilor spirituale, morale și intelectuale, moștenite dela înaintași și aceste bunuri să circule în tot cuprinsul țării, făcând să se simtă acasă pretutindenea, să fie apreciate și consacrate.

Așteptăm dela presă să reprezinte opinia publică luminată și nefalsificată, în stare de a exercita un control sever asupra vieții obștești.

Așteptăm dela presă să apere sfințenia personalității omenești, familia, ordinea publică și mai pe sus de toate acele instituții fundamentale: Dinastia, Biserica, Armata, justiția, școala... care se străduiesc să ne facă buni creștini, buni români și cetățeni loiali ai Patriei.

Așteptăm dela presă să fie oglinda vieții și să-i scoată la iveală valoarea ei adevărată.

Așteptăm dela ziaristul cult, cinstit și devotat misiunii lui să aibă situația unui judecător, fără ca să dispună de puterea judecătorului. Ziaristul să poată formula o decizie, fără să ne constrângă să împlinim decât în puterea conștiinței proprii liber manifestate și urmate.

Astfel concepe un preot și un cetitor cu tragere de inimă menirea presei naționale în zilele noastre.

Am formulat lapidar și poate fragmentar menirea presei în acest congres, care doresc să însemne o peatră de hotăr în viața presei naționale.

Nu mă îndoiesc că I. P. S. Sa ar fi formulat și mai complex și mai corect chemarea presei decât smerenia mea.

Cu acestea, rugându-Vă să binevoiți a primi salutul sfintei noastre Biserici, transmit arhierasca binecuvântare a I. P. S. Mitropolit Nicolae, cu dorința ca lucrările acestui congres să fie încununate cu cel mai deplin succes și declar deschis congresul al șaptelea al presei din provincie. (Vii și generale aplause).

Dl Colonel Mihail Cămăraș, prefectul județului Sibiu, salută pe congresiștii printr-o însuflețită cuvântare, urându-le spor la muncă. Au mai cuvântat dñii: Dr. S. Pop, primarul municipiului, Dr. Gh. Preda, Pamfil Șeicaru, Ștefan Vlădescu, președintele Federației naționale a presei din provincie, într-o inimoasă cuvântare, care a amintit de marii înaintași ai ziaristicii române de pe tot cuprinsul pământului românesc și a terminat mulțumind tuturor oaspeților care au ținut să ia parte la acest mare congres cu prilejul căruia se serbează și 20 de ani dela Unire.

Urmează discursul dlui ministru Eug. Titeanu, care, în deplină cunoștință de

cauză, a rostit o magistrală cuvântare în jurul rolului ce revine presei noastre. Dl ministru, reprezentând guvernul, a declarat:

Astăzi, când s'a pornit acțiunea de organizare colectivă a țării, presei îi revine sarcina de a contribui la reușita acestei opere și de a se încadra ea însăși în ritmul cel nou cu puteri sporite, așa cum cere imperativul național, etic și social, și așa cum dictează conștiința marilor răspunderi ale prezentului și ale viitorului. Crezul acesta trebuie să însuflească pe profesioniștii scrisului zilnic, pentru că numai așa se va putea verifica utilitatea funcțiunii presei.

Au mai luat cuvântul dñii: Clony, Rotică din Bucovina, Aurel Morariu, Sárkány din partea ziaristilor minoritari din țară, H. Plattner din Sibiu și alții.

După masă, în sala de ședințe a prefecturii, au urmat desbaterile propriu zise ale congresului, prezidate de dl Ștefan Vlădescu, asistat de dl Virgil Molin, hotărându-se întocmirea unui memoriu care să fie prezentat dlui ministru al propagandei și presei, conchizându-se la întocmirea unui cod al presei și a unui ante-proiect de lege pentru reglementarea profesiunii de ziarist și înființarea Colegiului gazetărilor, după forma de organizare a medicilor, avocaților, inginerilor, magistraților etc.

După amiază dl subsecretar de stat Eugen Titeanu a vizitat comuna Rășinari unde s'a dus în pelerinaj la mormântul marelui mitropolit al Ardealului, Andrei Șaguna, apoi a vizitat satul, stând de vorbă cu sătenii.

Manifestația profesională dela Sibiu, prin desbaterile și hotărârile aduse, a dovedit clar importanța capitală ce o are Federația presei de provincie în viața neamului nostru.

Sfințire de biserică

Comuna Alămor, protopopiatul Săliște, a avut o frumoasă sărbare cu ocaziunea sfințirii bisericii ortodoxe române la 2 Octomvrie a. c. Biserica veche, după ce s'a reparat, zugrăvit și pictat, apare cu totul nouă. Spesele le-au suportat credincioșii ei, la cari reuniunea femeilor prin colecta făcută a contribuit cu 10.000 lei.

După formele prescrise la sfințirea bisericilor, protopopul Săliștei Dr. Borcea, înconjurat de preoții N. Ilea, A. Vlad, S. Vecerzan și I. Chioreanu în fața unui popor numeros au săvârșit sfințirea bisericii, după care a urmat sf. liturghie, în decursul căreia s'au cuminecat cu puține excepții tot poporul pregătit înainte spre acest scop.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul țăranilor tineri din acea comună, instruit de preotul lor Ioan Chioreanu sub conducerea unui membru din cor.

La priceasnă protopopul a ținut o frumoasă omilie pe baza textului evanghelic.

La finea liturghiei s'au slujit părăstas pentru preoții repausați din familia Alămorean de Alămor.

După prânz s'a ținut cercul cultural al respectivului cerc preoțesc.

Poporul s'a adunat în curtea școlii vechi confesionale. Aci a vorbit: protopopul Dr. Borcea despre pacea propovădită de biserică în legătură cu pacea făcută la München așteptată de toată lumea, despre rugăciunile ce s'au făcut pentru pace pe cari Dumnezeu le-a ascultat; A. Vlad despre albinărit ca ram al economiei rurale, conlucrarea albinelor la producțiunea fructelor din flori. N. Ilea citește textul biblic prin care Dumnezeu a dat pământului puterea să rodească, vorbește despre unele plante cu desvoltare specială și încheie cu pomăritul.

Comuna Alămor a progresat mult dela legea agrară. În mijlocul comunei s'a înaltă un frumos edificiu școlar nou cu etaj pus sub acoperiș.

Starea sufletească din această comună s'a putut vedea din numărul mare de credincioși spovediți și cuminecați cu această ocaziune.

Pr. A. V.

Organizați Reuniuni de femei

Biblia și sectarii

Răspândirea tot mai largă a Bibiei, — al cărei jubileu de traducere se serbează anul acesta, — mi-a prilejuit aceste câteva rânduri. Mai ales că mi-a fost dat să constat opera destructivă ce se face, pe socoteala sfintei Cărți, de cei nechemăți la acest lucru: de sectari.

Martor la introducerea și consolidarea sectarilor într-o comună, redau aci modul lor de procedare:

Lucet și perzistent, dela nimic, au ajuns la 30 suflete de sectari practicanți și circa 40 suflete catecumeni.

Oameni cu simțul realității, țărani și meseriași, cunosători ai sufletelor frământate de întrebări metafizice și religioase, — ajutați și de fondurile destinate propagandei — ei s'au furișat în staulul oilor ca năimitul din Evanghelie.

Secta e interzisă, după noul regulament, totuși sectarii din acea comună își continuă activitatea în mod clandestin, făcând progrese și supunându-se, în fanatismul lor, ori căror riscuri.

M'am întrebat care-i cauza progresării acestei erezii? Cum se poate că și adversari înfocați și luptători contra sectelor, să se înjuge la carul de erezii pe care le propoveduiesc emisarii plătiți?

Prin ce taină au transformat pe aceștia în fanatici propagandiști ai sectei?

Acestor întrebări le voi schița un răspuns după cele observate:

Trei sunt armele cu care luptă sectarii:

1. Biblia, cu întreaga literatură teologică strânsă în cărți, broșuri, reviste și ziare;

2. O falsă evlavie; și

3. Promisiuni bănești.

Biblia e fântâna din care toți sunt chemați să bea, — dar nu toți să scoată apă. Scrisă în vremi de mult apuse de oameni inspirați de Duhul sfânt, adresată tuturor „celor ce vin în lume” peste veacuri și spații, ea conține adevărul soteriologic și cristologic învăluit în umbra sfintelor misterii.

Insoți de sf. Tradiție care o explică, o întregeste, și o aplică, ea formează fundamentul credinței noastre.

Profunzimea tezaurului Ortodoxiei cere studiu îndelungat și meditație multă spre a înțelege atât cât e de înțeles și necesar mântuirii.

Sectarii, oameni fără cultură, cari abia pot citi, s'au apucat a „explica” Sf. Scriptură.

Ei au răstălmăcit și răsturnat dogmele sfinte, le-au umanizat după puterea lor apărceptive ajungând la răstălmăcirii abominabile.

Fără suportul Sf. Tradiții și a studiilor teologice auxiliare, ei se complac în interpretările subiective și în cascada contradicțiilor, fără a avea un crez încheiat și definit.

Cum tălmăcesc ei Scriptura, pe care o poartă tot cu ei? Așa precum o înțeleg după puterea lor de raționare. Unii spun despre Fecioara Maria cele mai abjecte vorbe, mărgininându-se la Domnul nostru Isus Hristos a cărui ființă și origine o explică după sistemul ebionito-socinian de om îndumnezit prin înfierea de către Dumnezeu-Tatăl.

Despre „frații Domnului” (rudenii) ei spun că sunt frați naturali, Isus Hristos fiind „cel dintâi născut”.

În acest mod se comentează toată Biblia. Tainele pentru ei sunt numai simboluri. Aceste comentarii strânse în cărți, reviste și foi frumos editate, împreună cu Biblia tradusă de societăți sectare, îmbogățită cu mulțime de erori dogmatice, dar în condiții tehnice atrăgătoare, le împart atât predicatorilor, cât și oamenilor simpli, cu scopuri prozelitiste.

Colportori fanatici le oferă cu insistență și aproape gratuit oricui.

Cu timp și fără timp își fac vizite unii altora, venind predicatori dela distanțe de zeci de kilometri și îndemnând la răspândirea sectei pe cei odată convertiți din comună.

O falsă evlavie e unul din mijloacele cele mai eficace în convertire. Adevărați lupi în piei de oaie, sectarii apar în public pătrunși de adâncă smerenie și pocăință. Ceeace au reținut din Biblie, e pocăința și smerenia, interpretând cuvintele lui Ioan Botezătorul: „Pocăiți-vă”.

Această evlavie e însă numai exterioară, căci în viața lor privată trăiesc în mare contradicție cu morala. Supuși patimilor, ei trag pe cei naivi în abisul lor, luându-le zeciuieli peste zeciuieli prin diferite mijloace cu scopuri deosebite și fictive reușind unii din ei a-și strânge averi frumoase.

Căutând sufletele sbuciumate, oamenii cu conștiința neîmpăcată din cauza unor păcate comise, a căror remușcare îi urmărește neîncetat, ei le promit liniștea sufletească prin afierea și împăcarea cu Dumnezeu. Lepădarea de injurături, de vorbe deșarte, înfrânarea

patimilor și viețuirea cu Dumnezeu pentru izbăvirea sufletului este lauda și momeala lor. Ori unde s'ar întâlni doi sau trei în public, vorbesc despre „Domnul”, — neîncetând totuși a umbla după averi lumești. Celor lacomi și celor dornici de onoruri le promit bani și ranguri în ierarhia lor, stârnindu-le ambiția spre a-i putea converți.

Prin aceste mijloace ei făuresc adepți fanatici.

Convertirea lor nu este ușoară, — dar trebuie tocmai de aceea pregătită.

Ceeace se impune preotului, este în deosebi aprofundarea Bibliei, care să-i fie hrană zilnică; apoi răspândirea cărților religioase și a Bibliei. Concomitent cu aceasta trebuie ca în fiecare Duminecă și sărbătoare să citească și să tâlcuiască poporului câte un capitol din Testamentul Nou. Prin aceasta se face un îndoit lucru: Se întăresc în credință toți ascultătorii, și se satisface setea duhovnicească a celor turburați sufletește ferindu-i de rătăcire.

Să dăm noi hrană celor flămânzi sufletește bucurându-ne de opera înaintașilor noștri cari ni-au tradus Biblia.

Astfel vom preveni rătăcirea oilor; iar pe cele rătăcite, dacă nu le vom întoarce, le vom oprî de a contamina pe altele.

Pr. Viorel Ogradă

CERTITUDINI

Sub acest titlu dl profesor Nichifor Crainic scrie în numărul de pe Octombrie al „Gândirii” un articol care sintetizează admirabil rolul epocal îndeplinit de această revistă în dezvoltarea noastră culturală. Sesizându-se de caracterizarea de „poet al certitudinilor divine” ce i-a fost dată într-o istorie a literaturii române scrisă în limba franceză, dl Nichifor Crainic recunoaște că a venit din lumea satului cu astfel de certitudini, dar intrând într-o cultură orășenească ostilă spiritualității noastre românești, a trebuit să treacă printr-o fază critică de grele lupte și îndoeli sufletești, până când a ieșit biruitoare concepția adusă din sufletul neamului pentru prezentarea, luminarea și argumentarea căreia a folosit tot aparatul intelectual orășenească. Procesul acesta a fost general în epoca noastră de după război și rolul „Gândirii” este tocmai de a-l fi terminat cu bine, impunând metafizica satului în cultura orășenească, aducând la unitate de suflet intelectualitatea cu poporul.

„Gândirii” i-a fost hărăzit astfel să înscrie cel mai hotărâtor moment în cultura românească; un moment care se ridică mult peste șirul celorlalte momente importante în dezvoltarea culturii naționale.

Reproducem pagina cea mai caracteristică din articolul dlui Nichifor Crainic, pentru că e o pagină din acelea cari intră ca un element esențial în concepția cetătorului despre cultura românească, despre istoria și rosturile ei:

„Puiul de țaran, care se ridică dela sat în lumina culturii orășene, vine de-acasă cu un rezervoriu întreg de certitudini indiscutabile pentru el, fiindcă sunt indiscutabile pentru imensa pătură socială din care se rupe. În discursul său de recepție la Academie, Lucian Blaga a descris magnific acest „sat” de certitudini metafizice, care zace în adâncul sufletesc al celor veniți dela țară. Contactul ulterior cu așa zisa noastră cultură superioară însă provoacă o ciocnire violentă și penibilă între ea și fondul adus de-acasă. De ce? Pentru că așa zisa noastră cultură superioară profesează principii ce pun imediat în problematic certitudinile sufletului rural, când nu le neagă direct și categoric. Există o prăpastie între sistemul tradițional în care s'a cristalizat mentalitatea populară și între haosul ideologic, fluctuant și anarhic, al culturii superioare, alcătuite în covârșitoare măsură dintr'un mozaic de împrumuturi cu totul străine de firea românească. Această prăpastie am afirmat-o de nenumărate ori în scrisul nostru, fără să înfățișăm ca un proces psihologic personal, deși avea la

temelie cea mai dureroasă și mai intimă experiență. Să-ți vezi împrășcat cu noroiu „științific” însuș soarele ce strălucește în zenitul credințelor tale, aduse din sfîntenia copilăriei, iată izvorul urii noastre învierșunate împotriva semidoctismului savant și a unei culturi maimuțarite după modeluri apusene. În mediul acesta superior nevoie mare, copilul de țaran cu certitudinile lui cu tot e aruncat în mijlocul unei haite în care savanții fac figură de caini în turbare, ce-i sfășie sufletul până la nimicire. Nimeni nu bănuiește sângeroasa luptă de apărare, pe care a trebuit s'o ducem în epoca de formație intelectuală, cu clătinările, cu nedumeririle, cu înfrângerile și desnădejdele ei surde, până să ajungem să ne recucerim definitiv certitudinile aproape pierdute. Târgoveștii nu pricep de obicei asemenea drame încordate, fiindcă ei se ridică dintr'un mediu fără certitudini și aduc în fața culturii superioare o pastă informă, dispusă să înregistreze fără rezistență orice lucru năstrujnic, profesat în numele științei.

În lipsa unor magiștri, pe cari nu i-am prea avut, a trebuit să ne confundăm în noi înșine și să căutăm rezăim șovăirilor în continentul lăuntric al credințelor tradiționale românești, ce zace nativ în adâncul sufletesc al tuturor celor ridicați din popor. Fiecare e capabil să-și poarte în sine neamul tot, rezumat ca o pădure într'o singură sămânță. Și atunci, esențele ancestrale, rostite instinctiv și spontan în versurile debutantului, au îmbrăcat progresiv forma ideilor rânduite pe cât s'a putut de sistematic. Firește, nu mai era acum vorba de un țaran, care aderă fără deliberare, prin simpla autoritate a datinei strămoșești, ci de un proces de regăsire și identificare prin gimnastica mintală căpătată din exercițiul culturii. Zbusiumul s'a rezolvit odată cu găsirea tehnicile intelectuale pentru a stabili acordurile și pentru a valorifica în lumină nouă vechile certitudini recucerite. O experiență proprie ne determină să credem că rostul unei culturi cu adevărat naționale nu e acela de a crea monștri izolați și ostili spiritului neamului lor, ci o elită reprezentativă, în conștiința căreia să pulseze idealurile și adevărurile fundamentale, ce trăiesc nativ în sufletul etnic. Ea poate evita conflictele dintre conducători și conduși numai dacă izbuteste să stabilească o identitate de certitudini între cei de sus, cari se perindă, și între cei de jos, cari rămân în veac.

Intuiția artistului de rasă și meditația învățatului asupra problemelor ultime ale vieții duc, în cazuri fericite, la această

identificare cu spiritul simplu al tradiției naționale, și aceasta constituie temelia rodnică a oricărei culturi autohtone. Căci tradiția aceasta, atât de superficial considerată de către monștrii unei false culori, pe cari noi i-am numit intelectuali-anexe sau reporteri intelectuali, e fuziunea verificată prin veacuri a particularului etnic cu universalul creștin. Comunicăm cu ea prin doctrina Bisericii, care reprezintă suprema viziune metafizică a vieții și a lumii, până la care se poate ridica știința și cugetarea cea mai înaltă, și prin geniul etnic.

Sensul luptei noastre, a celor adunați în paginile acestei reviste, e tocmai acela de a regăsi acordul integral dintre gândul înalt, zămislior de cultură, și dintre ființa neamului nostru.

Generația de scriitori, care ne-a precedat, a trăit această necesitate în faza ei primă, ca o problemă a desrădăcinării. Desrădăcinarea, înstrăinarea de mediul autohton prin cultura și civilizația de import, era tema de predilecție a prozatorilor, a poezilor și a militanților anteriori. Ea răsuna ca o jelanie și ca un blestem în poezia veacului trecut. Examinată în lumina vremii noastre, ea ne apare ca un suspin de suflet minor, gata să se predea sub tropotul invaziei. Totul se închidea în smârcul unui pesimism lacrimogen și dezolant.

Noi n'am repetat frumosul bocet pe aria lui „Ce-ai căutat tu la oraș, sărmane ciobănaș?” sau „Dece m'ați dus de lângă boi?” și nu ne-am intimidat în fața năvalei de străinism. Cu toate dramele intime, pe care le-am fi trăit, am izbutit să ridicăm „satul metafizic” din paradisul pierdut al amintirii și, peste haosul culturii orășene, să-l opunem categoric străinismului tentacular. Regăsitele lui certitudini au luat locul unei problematice sterile, fiindcă era de împrumut și primejdioase fiindcă era protivnică ființei noastre etnice. Dacă e un merit cu adevărat real al revistei Gândirea, în evoluția literaturii românești, este acela că ea a depășit generația, care a legănat în lacrimi temeinice tema desrădăcinării, și a cristallizat conștiința marelui acord cu sufletul etnic. Douăzeci de ani de luptă sunt douăzeci de ani susținuți de atâtea creațiuni artistice, testimonii ale acestui acord, care au intrat încă de pe acum în rândul valorilor spiritului românesc. Astăzi Vasile Băncilă poate să judece în aprobarea tuturor metafizicilor lui Lucian Blaga în raportul ei de afinitate cu categoriile mentalității țărănești. Nimănu-i nu-i mai pare o absurditate ca filozofia, în cea mai înaltă expresie a ei, să se înrudească cu înțelepciunea unui cioban din Carpați, — fiindcă prăpastia desrădăcinării s'a închis și un nou climat intelectual a pregătit calea fuziunilor rodnice. Desrădăcinarea s'a convertit într'o înrădăcinare organică.”

Parastas pentru marea Regină Maria. Din inițiativa societății „Principele Mircea”, filiala Sibiu, s'a slujit, în 29 Oct., în catedrala Mitropolitană din Sibiu, parastas pentru odihna sufletului neuitatei noastre Regine Maria. A slujit P. C. Sa părintele protopop Em. Cioran. Prezenți au fost: dl general Oprescu, comandantul corpului 7 armată, dl general Gheorghiu și alți ofițeri superiori, precum și reprezentanții autorităților civile și bisericesti, ear din partea Societății „Principele Mircea”, dnele membre din comitet. Răspunsurile le-a dat corul studenților teologi sub conducerea dlui profesor P. Gherman.

Intre chestiunile desbătute de Sf. Sinod în ședințele dintre 27 Oct.—2 Nov. importantă este votarea noului regulament al Academiiilor teologice, în urma dreptului obținut de acestea de a da titlul de licență. Vom reveni într'un număr viitor asupra punctelor mai însemnate din acest Regulament.

Tot în sesiunea aceasta P. S. Sa arhierul-vicar al sfintei Patriarhii, Irineu Mihălcescu a fost desemnat locotenent de episcop la Râmnicul Vâlcea, Păr. Emilian Antal a fost ridicat în postul de arhierul-vicar al Sf. Patriarhii, iar Păr. Arhimandrit Eugen Laiu a fost numit arhierul-vicar la Mitropolia Bucovinei.

Probleme-Recensii-Comentarii

Cercuri preoțești. — Cercul preoțesc *Ernea*, protopopiatul Dumbrăveni, a ținut conferințe în zilele de: 17 Iulie și 28 August a. c. În cea dintâi credincioșii ortodocși din *Afel* au trăit clipe de mari bucurii duhovnicești.

Cu mic cu mare au venit la sf. locaș, ca împreună să se întărească în credința Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Utenia și sfânta liturghie au fost săvârșite de preoții cercului în sobor, în frunte cu părintele președinte *I. Chișiu-Ernea*. Predica zilei s'a rostit de părintele *I. Chișiu*. Sf. Sa, cu bunătatea care-l caracterizează, vorbește cald și convingător, insistând că cel ce umblă în lumină, fiu al luminii este, el nu va cădea niciodată fără puțința de-a se ridica, nici nu se va rușina de faptele săvârșite în lumea luminii lui Hristos.

După masă, la ora 2, acelaș sobor de preoți a făcut sfințirea apei, urmată de conferința dlui *Leonte Radu*, student în teologie, despre preot și chemarea lui în mijlocul păstoriților. Conferențiarul analizează calitățile cu care trebuie să fie înzestrat preotul zilelor noastre, spre a putea face o bună pastorație și ajunge la concluzia că persoana preotului rămâne farul călăuzitor al sufletelor spre veșnicie.

Dl *Dr. Ilarie Holom*, președ. F. O. R. Dumbrăveni, nedespărțit de cercurile noastre preoțești, vorbind despre personalitatea mitropolitului Andrei Șaguna, face adâncă impresie asupra ascultătorilor. A mai vorbit dl *Cornel Schiau*, inv.-director în Dumbrăveni, despre puterea rugăciunii de a readuce la viață sufletele alunecate pe panta pierzării. La sfârșit Pr. *I. Gligor* din loc mulțumește tuturor pentru „cuvintele vieții” împrăștiate cu atâta dărnicie în sufletele credincioșilor.

În conferința următoare cercul nostru preoțesc s'a întrunit în parohia *Dupușul*. Când glasul metallic al clopotelor vestește începutul slujbelor sfinte, credincioșii au alergat la sf. locaș, ca împreună să trăiască, mai intens, clipele de religiozitate pricinuite de prezența slujitorilor Domnului nostru Isus Hristos în mijlocul lor.

Utenia și sf. liturghie au fost săvârșite de preoții cercului în sobor, predicând Pr. *I. Chișiu-Ernea*. Sf. Sa spune că n'a venit cu o altă solie decât cu aceea pe care preotul lor din loc o vestește neconștient, a venit împreună cu ceilalți slujitori, ca să se întărească, din mărturisirea mai multora, dreapta credință, păstrată dela Mântuitorul Hristos de sf. noastră biserică ortodoxă.

După masă s'a săvârșit sfințirea apei, de față fiind și doi reprezentanți ai FOR-ului din Dumbrăveni. A urmat conferința Pr. *T. Radu-Alma*, care se adresează în special tineretului îndemnându-l la practicarea virtuților creștinești, singurul mijloc care le asigură sănătatea trupească și sufletească aici pe pământ, iar dincolo viață nepieritoare.

Dl *Dr. Ilarie Holom*, președ. F. O. R. Dumbrăveni, caracterizează înrăurirea ce a exercitat asupra sa educația primită în familie. Din fragedă copilărie, mama sa, profund religioasă i-a sădit în suflet dragostea de cele sfinte, — cu care a și rămas și va rămânea până la sfârșitul vieții. Îndeamnă mamele să facă la fel cu toți copiii lor.

Dl *Cornel Schiau*, inv.-dir. Dumbrăveni, vorbește despre biserica lui Hristos care singură ne poate scăpa din valurile furtunoase ale vieții. La picioarele Domnului, în sfânta Sa casă, primim balsamul întăritor al puterilor sleite în luptă cu ispitele veacului.

La sfârșit Pr. *I. Cantor*, din loc, mulțumește tuturor pentru frumoasele învățături date credincioșilor săi.

După conferința intimă preoțimea cercului s'a despărțit purtând în suflet nădejdea că măcar o parte, din sămânța aruncată din belșug, va cădea pe pământ bun aducând, la timpul său, rod înșutit. — Pr. S. C.

Conferințe preoțești. — În 18 Octombrie 1938, preoțimea din protopopiatul *Jiu*, și-a ținut la Petroșani, sub președinția părintelui protopop *I. Duma*, conferința lunară.

Au participat preoții: *V. Șandru*, *T. Ioanovici*, *C. Zoican*, *E. Oprean*, *I. Popița*, *Tr. Moșic*, *M. Jura* și păr. *V. Ionescu*, misionar dela București.

Înainte de a trece la ordinea de zi, părintele protopop *Duma*, în cuvântarea de deschidere, aduce la cunoștința preoțimii încetarea din viață a preotului *Ioan Fărcaș* dela Băești, care a făcut parte alături din tractul nostru, pe când administra și parohia *Râușor*. [Preoții, în picioare, păstrează o clipă de rugăciune pentru sufletul lui].

La rugămintea preoților, părintele *Vasilă Ionescu*, din București, ia cuvântul și în timp de 2 ore vorbește despre experiența pastorală a sfinției sale, metodele de lucru, planul de organizare propaganda misionară etc. Metode, realizări și experiențe, care au contribuit în mare măsură la îmbogățirea cunoștințelor pastorale și misionare ale ascultătorilor, — auzindu-le din gura unui preot cu experiență proprie.

Pe lângă alte puncte, din ordinea de zi, merită să fie subliniat faptul că preoțimea a rămas profund nemulțumită cu noua programă analitică întocmită de ministerul educației naționale, care prevede pentru școlile primare numai 1 oră de religie pe săptămână.

De aceea preoțimea din *Valea Jiului* a luat hotărârea în această conferință, să facă intervenții la forurile chemate să se revină asupra acestei programe și să rămână orele de religie cum au fost până acum. — Cor.

— Cercul religios *Daneș*, protopopiatul *Târnava mare*, și-a desfășurat activitatea anuală, întrunindu-se în ședințe, în zilele de: 2 Iunie, 20 Iulie, 28 August, 8 Septembrie și 14 Octombrie 1938, — și anume în parohiile: *Daneș* [cu două întruniri], *Seleuș*, *Beșa* și *Noul săseșc*.

La aceste prilejuri preoții noștri locali, în frunte cu P. C. păr. protopop *Ion Dragolea* al *Târnavei mari* și P. C. părinte protopop *Emilian Stoica* al *Sighișoarei*, au slujit în sobor, au rostit predici și au ținut conferințe având în vedere trebuințele sufletești ale credincioșilor. Fapt îmbucurător este că b. o. la întrunirea dela *Daneș*, împreună cu sfințirea monumentului Eroilor, au luat parte și reprezentanții autorităților civile, rostind alături de preoțime, însuflețite cuvinte de preamărire a virtuților creștinești și naționale dovedite de Eroii neamului.

Predici și conferințe, în acest sârguincios cerc preoțesc, au ținut, afară de numiții părinți protopopi, preoții: *O. Sasu* [despre ortodoxie și viața socială], *V. Corbeanu*, [despre virtuțile Eroilor], *I. Olteanu* [despre puterea rugăciunii, apot despre respectarea serviciului divin], *Iustin Sârbu* [Despre iubirea creștină, în legătură cu dărnicia creștinească a unor generoși enoriași], *Nic. Petri* [despre mila și iertarea creștină], *Nic. Deac* [despre femeia creștină], *Gh. Șerban* [predica ce a lucrat, a fost rostită de Pr. *I. Sârbu*, autorul ei fiind împiedecat din motive de sănătate].

S'a desprins, din cuvintele, sincere și frumoase, adresate numeroșilor ascultători ai satelor, îndemnul și povața de: *Fiți și rămâneți și mai departe buni români și neclintii ortodocși!*

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Nr. 12199/1938.

Onomastica Marelui Voevod

Marți 8 Noembrie a. c. la praznicul Sf. Arhangheli Mihail și Gavril se va sărbători onomastica și ziua nașterii Măriei Sale Marelui Voevod *Mihai* de *Alba-Iulia*.

Clerul și poporul nostru strănși uniți în jurul Tronului, imploară binecuvântarea lui Dumnezeu asupra Vlăstarului dinastiei naționale, dorindu-l viață îndelungată, pentru marea Sa misiune de slujire a Statului și neamului nostru.

Cuc. preoți vor avea să slujească după terminarea sf. Liturghii — Doxologia obișnuită.

Sibiu, 4 Noembrie 1938.

Consiliul arhiepiscopesc

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* s'a reîntors la reședință în ziua de Sâmbătă, 5 Noembrie a. c. dela *București*, unde a luat parte la ședințele Sf. Sinod și a Congresului național-bisericesc pentru alegerea episcopului dela *Maramurăș* și s'a interesat de mai multe chestiuni de înalt interes bisericesc.

Episcopul Americii, P. S. *Policarp Morușca*, și-a înaintat demisia din această demnitate, din motive de boală. P. S. Sa este în drum spre țară.

A reapărut „*Tribuna*”, de astădată în capitala Ardealului, la Cluj. Românescul cotidian se afirmă ca o nimerită revenire la sănătoasele tradiții ale publicațiilor periodice ardelenesti, stând de-asupra tuturor scopurilor personale și a intereselor de partide politice. *Tribuna* va fi sprijinită în măsura în care își va dovedi neatămarea, conștiințositatea și obiectivitatea scrisului. Conducătorul ei actual este cunoscutul luptător literat, dl *Ion Agârbiceanu*. Urăm reapărutului confrate viață lungă și spor la muncă.

† *Felicia Rațiu*, fiica neînfricatului fost memorandist și președinte al partidului național, *Dr. Ioan Rațiu*, s'a stâns din viață în 31 Octombrie 1938, în Cluj. Răposata s'a distins prin virtuțile sale de bună româncă, evlavioasă creștină și generoasă pentru cei oropsiți de soarte. În timpul procesului memorandumului a prezidat întâiul congres al femeilor române, sârbe și slovace din fosta monarhie austro-ungară. Regele *Carol I*, cunoscându-i activitatea, a decorat-o. Ceremonia funebă a regretatei defuncte s'a săvârșit în 3 Noembrie 1938, în catedrala mitropolitană din Sibiu, ear rămășițele ei pământești s'au depus spre veșnică odihnă în cavoul familiar din acest oraș. Odihnească cu dreptii!

350 biserici nouă în Germania. Revista „*Das evangelische Deutschland*” scrie, că în ultimii trei ani s'au clădit în Germania 350 de biserici: o dovadă, afirmă revista, că viața bisericească nu este stăjenită în Germania.

Parastas, pentru odihna sufletului unui distins muncitor al Academiei Române, a bibliotecarului ajutor *Nerva Hodos*, stâns în floarea bărbăției înainte cu 25 ani aici în Sibiu, s'a ținut Duminecă în catedrala mitropolitană din acest oraș. La pioasa pomenire, din biserică și dela mormântul mult regretatului dispărut, au asistat membrii familiei sale sosiți dela *București* și alte rudenii și stimători din localitate.

† *Nicolae Garoiu*, veteranul reprezentant al intelectualilor români brașoveni, ginerele fostului mitropolit *Ioan Meșianu*, a trecut la cele veșnice în frumoasa vârstă de 94 de ani. Advocatul *Garoiu* a fost o pildă de viață neobosită în apărarea drepturilor poporului nostru, luând parte la toate mișcările naționale din Ardeal. La dorința decedatului, înmormântarea i s'a făcut în comuna sa natală *Zărnești*. În veci pomenirea lui!

Activitatea partidului comunist interzisă. În ziua de 20 Octombrie 1938 guvernul cehoslovac din Praga a dat un decret prin care se interzice orice activitate a partidului comunist cehoslovac în Boemia și în Moravia-Silezia, (în Slovacia activitatea comuniștilor a fost sistată cu câteva zile înainte). Drept consecință a măsurii acesteia a fost oprită și apariția oricăror publicații periodice comuniste. Poliția din Praga a ocupat redacțiile și administrațiile tuturor organelor comuniste.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 6 Noembrie 1938, va predica părintele protopop *Em. Cioran*; ear Marți 8 Noembrie (Arh. *Mihail* și *Gavril*) va predica părintele *A. Nanu*.

Conferințele publice, organizate de prea strădalnicele corporații, *Despărțământul județean al „Astrei”* și *Federația corpului didactic secția Sibiu*, își iau începutul Duminecă în 6 Noembrie 1938, ora 18 în sala prefecturii județului. Va vorbi vicepreședintele „*Astrei*”, dl *Dr. Gh. Preda* despre: *Progresele psihologiei medicale realizate în Ardeal dela unire.*

Nr. 730 — 1938

(53) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. a II a *Vințul de jos*, din protopopiatul *Sebeșului*, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în *Telegraful Român*.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salariu dela stat.
2. Locuință în natură.
3. Sesiune parohială: a) 19 jug. cad. 397 stj. □ arător; b) 3 jug. cad. livadă cu pomi roditori; c) 3 jug. cad. pădure.
4. Venitele stolare benevole.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al *Sebeșului*, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiunea dela P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie. Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă s'au sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Sebeș-Alba, 15 Octombrie 1938. Oficiul protopopesc ortodox român al *Sebeșului* în înțelegere cu consiliul parohial.

Vasile Oană
protopop.

AU APĂRUT:

Calendarul Bunului Creștin
pe anul 1939

cu Șematism Lei 50.—; fără Șematism Lei 12.—

Calendarul „Oastea Domnului”
pe anul 1939 Lei 12.—

Calendarele au un cuprins foarte bogat și variat și sunt împodobite cu multe ilustrațiuni frumoase. Se pot comanda dela *Librăria Arhidiecezană din Sibiu*. La comanda de peste 10 ex. se dă rabatul cuvenit. Pe lângă prețul Calendarelor să se mai adaugă încă Lei 15 pt. porto postal